

vartiotupa ja muuan työkaluvarasto sisustettiin huoneen ja keittiön käsittäväksi asunoksi perunavaraston laitosmiehelle, sekä antaa kyseisen työn suorittamisen rakennustoi-
mistolle tehtäväksi ja myöntää sen aiheuttamiin kustannuksiin 17 000 mk tuloa tuotta-
mattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Eräiden korjaus- ja uudistöiden suorittamiseen Herttoniemen keskusperunavarastossa
kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 70 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttö-
varoistaan.

15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Vesijohtolaitos

Viranhaltijat. Kaupunginlakimiestä päätettiin ²⁾ kehoittaa antamaan korkeimmalle
hallinto-oikeudelle selitys vesijohtolaitoksen ensimmäisen kemistin S. A. Rannan tekemän
valituksen johdosta, joka tarkoitti hänen käsiteltyä ikäkorotusanomustaan.

Apulaisasemapäivystäjä K. S. Lindblad ³⁾ ja kemiallinen päivystäjä A. V. Öhrnberg ⁴⁾
oikeutettiin säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa vastaavasti
v:n 1944 huhtikuun 1 p:ään ja kertomusvuoden heinäkuun 31 p:ään.

Yli-insinööri R. W. Taivainen oikeutettiin ⁵⁾ hoitamaan sivutointa lukuvuoden 1943/44
aikana.

Toimistoapulaiset D. M. Olsson ja A. Raitanen oikeutettiin ⁶⁾ asumaan kaupungin
ulkopuolella v:n 1944 loppuun.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 24 000 mk erälle vesijohto-
laitoksen viranhaltijoille ja työntekijöille jaettavien ansiomerkkien kustannusten suorit-
tamiseksi.

Kunniamerkkien jakaminen erälle Tukholman vesijohtolaitoksen insinööreille. Kau-
punginhallitus päätti ⁸⁾ tehdä ulkoasiainministeriölle esityksen kunniamerkkien jakami-
sesta neljälle Vanhankaupungin suodatinlaitoksen rakennussuunnitelman laatimisessa
avustaneelle Tukholman vesijohtolaitoksen insinööreille.

Joulujuhlan kustannukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnet-
tiin ⁹⁾ 1 500 mk Vanhankaupungin vesijohtolaitoksen henkilökunnan osallistumista
varten ilmasuojelukeskuksen alaisen Vanhankaupungin itsenäisen teollisuuslohkon jär-
jestämään joulujuhlaan.

Huoneistojen vuokraaminen kahdelle viranhaltijalle. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hy-
väksyä vesijohtolaitoksen toimenpiteen erään mainitun laitoksen hallinnassa olevan huo-
neiston vuokraamisesta apulaisasemapäivystäjä K. A. Vikstenille 452 mk:n kuukausi-
vuokrin ja toisen samanlaisen huoneiston vuokraamisesta apulaisasemapäivystäjä J. S.
Lindströmille 428 mk:n kuukausivuokrin.

Vakuutukset. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen
ryhtymään toimenpiteisiin vesijohtolaitoksen kiinteän ja irtaimen omaisuuden palo-
ja sotavakuuttamiseksi täyteen arvoonsa toistaiseksi vuodeksi kerrallaan.

Autot. Vesijohtolaitos oikeutettiin ¹²⁾ yhteisiin sekalaismenoihinsa sisältyvästä määrä-
rahasta Työkalujen ja kaluston hankinta käyttämään 80 000 mk metaanikaasuyhdistel-
mien asentamiseksi kahteen pakettiautoonsa sekä yhteen kuorma-autoonsa ja yhteen
henkilöautoonsa.

Kaupungin ja Haagan kauppalan välinen vedenhankintasopimus. Kun kaupungin ja
Haagan kauppalan välisen vedenhankintasopimuksen irtisanomista tarkoittavaa kaupun-
ginhallituksen päätöstä koskeva pöytäkirjanote oli kaupunginhallituksen asiamiesosa-
stolla joutunut kadoksi v:n 1942 marraskuussa sattuneissa ilmapommituksissa ja löy-
tynyt vasta seuraavan vuoden tammikuussa, niin oli tällöin enää myöhäistä irtisanoa
sopimusta v:n 1945 alusta lukien, joten se olisi edelleen voimassa ja päättyisi aikaisintaan
tammikuun 1 p:nä 1950. Asiamiesosaston asiasta tekemä ilmoitus merkittiin ¹³⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 2 p. syysk. 1 413 §. — ²⁾ Khn jsto 21 p. huhtik. 3 446 §. — ³⁾ Khs 19 p. elok.
1 327 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. huhtik. 743 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. lokak. 1 743 §. — ⁶⁾ Khn jsto 8 p. tammik.
3 016 §. — ⁷⁾ Khs 4 p. helmik. 243 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. helmik. 378 §. — ⁹⁾ Khn jsto 23 p. jouluk.
4 346 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. maalisk. 3 263 §. — ¹¹⁾ Khs 8 p. huhtik. 681 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. toukok.
943 §, 10 p. kesäk. 1 055 § ja 22 p. kesäk. 1 117 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. heinäk. 1 131 §.

Mäntytien ja Paciuksenkadun välisen vesijohdon laskeminen. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ¹⁾ ennakolta käyttämään kaupunginkassasta 300 000 mk Mäntytien ja Paciuksenkadun välisen vesijohdon laskemiseksi. Edellä mainittua päätöstään muuttaen kaupunginhallitus sittemmin myönsikin ²⁾ kyseisen määrärahan v:n 1941 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Lampuodintien Pakilantieltä Peltotielle, tasoitus.

Sompasaaren ja Korkeasaaren välisen vesijohtokaapelin korjauskustannukset. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa v:n 1942 talousarvion pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroistaan suorittamaan Sompasaaren ja Korkeasaaren välisen vesijohtokaapelin korjauskustannukset, 29 144: 55 mk.

Vanhankaupungin suodatinlaitoksen tarvikkeiden hankinta. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä teknillisten laitosten hallituksen esityksen Vanhankaupungin suodatinlaitoksen tarvikkeiden hankintaa y.m. koskevan, 7 040 000 mk:aan nousevan tarjouksen hyväksymisestä.

Eräiden siirtomäärärahojen käyttö. Vesijohtolaitos oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos sisältyvät siirtomäärärahat Vesimittarien hankinta, 100 000 mk ⁵⁾, ja Pumpplaitte saostuneen veden johtojen tehon lisäämiseksi, 1 800 000 mk ⁵⁾, kokonaan sekä saman luvun siirtomääräraha Laitteet lisäveden siirtämiseksi Hiidenvedestä Vantaanjokeen 700 000 mk ⁶⁾.

K a a s u l a i t o s

Viranhaltijat. Vanhemmalle varastonhoitajalle G. W. Henrikssonille, joka v:n 1942 syyskuun 1 p:stä lukien oli nauttinut palkatonta virkavapautta hoitaakseen Arbetarbladet nimisen sanomalehden päätoimittajan virkaa, myönnettiin ⁷⁾ samaa tarkoitusta varten jatkettua palkatonta virkavapautta kertomusvuoden syyskuun 1 p:stä v:n 1944 maaliskuun 1 p:ään.

Ylikaasumestariksi heinäkuun 1 p:nä 1942 nimitetyn vanhemman kaasumestarin A. Miehisen anottua, että hänet siirrettäisiin entiseen virkaansa, kaasulaitos tiedusteli kaupunginhallitukselta oliko sellainen järjestely toteutettavissa, että ylikaasumestari A. Miehinen siirrettiin ylikaasumestarinvirasta vanhemman kaasumestarin virkaan ja että vanhempi kaasumestari K. R. Lönnqvist, joka säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen oli oikeutettu jäämään virkaansa heinäkuun 16 p:ään 1944, siirrettiin vanhemman kaasumestarin virasta ylikaasumestarinvirkaan sekä että oliko jälkimmäisen myönteisessä tapauksessa anottava oikeutta jäädä ylikaasumestarinvirkaan edellä mainittuun päivään saakka. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa, ettei virkojen järjestämiseen kyseisellä tavalla ollut mitään estettä.

Toimistoapulainen A. L. Westerholm oikeutettiin ⁹⁾ maaliskuun 30 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseltä ajalta, jolloin hän hoiti laskutusosaston esimiehen virkaa, oman palkkansa lisäksi nostamaan puolet hänen hoitamansa viran peruspalkasta kalliinajanlisäyksineen.

Vanhempi kaasumestari K. R. Lönnqvist ¹⁰⁾, asemapäivystäjä E. J. Wirta ¹¹⁾ ja asennusmestari K. V. Petterson ¹²⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa vastaavasti v:n 1944 heinäkuun 16 p:ään, kesäkuun 1 p:ään ja heinäkuun 27 p:ään.

Putkiverkkoinsinööri G. F. Berg ¹³⁾ ja ensimmäinen kirjanpitäjä F. Carlström ¹⁴⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutoimia, edellinen v:n 1944 ja jälkimmäinen v:n 1945 loppuun.

Käyttöinsinööri E. Sundgrén, asennusinsinööri K. A. R. Saxell, toimentaja J. Franck, piirtäjä L. J. Ceder, kaasumestari J. E. Granqvist, varastonhoitajat N. E. F. Lindqvist ja R. E. Savolainen, mittarinlukijat T. A. A. Häggman, T. H. Johansson ja S. Lahtivirta, toimistoapulaiset D. A. Bergman ja M.-A. Savolainen sekä lähetti G. Nyberg oikeutettiin ¹⁵⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1944 loppuun.

¹⁾ Khs 5 p. elok. 1 282 §. — ²⁾ S:n 19 p. elok. 1 336 §. — ³⁾ S:n 8 p. tammik. 34 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. syysk. 1 446 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. maalisk. 486 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 482 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. syysk. 1 603 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. syysk. 1 605 §. — ⁹⁾ Khs jsto 8 p. heinäk. 3 707 §. — ¹⁰⁾ Khs 15 p. heinäk. 1 211 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 212 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. syysk. 1 602 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 188 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. marrask. 1 856 §. — ¹⁵⁾ Khs jsto 4 p. helmik. 3 151 §.

Työntekijät. Työntekijä T. Välimaalalle, joka jo oli nauttinut sairaslomaa v:n 1942 tammikuun 21 p:stä kertomusvuoden tammikuun 20 p:ään, myönnettiin ¹⁾ jatkettua sairaslomaa tammikuun 21 p:stä huhtikuun 1 p:ään puolin palkoin.

Viilaaja J. Lehtisen anomus sairasavustuksen saamisesta yli vuoden ajan evättiin ²⁾.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ sallia teknillisten laitosten hallituksen panna täytäntöön päätöksensä Didier-Werke A. G:n uunityömaalla kaasulaitoksella asentajana toimivan viilaaja J. W. Gustafssonin pitämisestä kaasulaitoksen palkkalistoilla.

Teknillisten laitosten hallituksen asiasta tekemään tiedusteluun päätettiin ⁴⁾ vastata, ettei työntekijä U. A. Syställe saanut suorittaa palkkaa siltä ajalta, jolloin hän oli kärsinyt arestirangaistusta sotaväessä ollessaan tekemistään järjestysrikkomuksista.

Huoneisto. Kaasulaitos oikeutettiin ⁵⁾ vuokraamaan itselleen lisähuoneisto Fredrikinkadun talosta n:o 54. Kyseisen huoneiston kunnostamiseksi myönnettiin yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 149 000 mk tuloa tuottamattomien pääomiamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Tilinpäätös. Kaasulaitokselle myönnettiin ⁶⁾ helmikuun 10 p:ään saakka lykkäystä v:n 1942 tilinpäätöksen laatimisen suhteen.

Vakuutukset. Kaasulaitoksen kiinteä ja irtain omaisuus päätettiin ⁷⁾ palo- ja sota-vakuuttaa toistaiseksi vuodeksi kerrallaan täyteen arvoonsa.

Kaasutariffi. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön ilmoitukset, ettei se katsonut voivansa suostua kaasulaitoksen tariffin korottamista koskeviin kaupunginhallituksen anomuksiin.

Kaasunkäytön säännöstely. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾:

oikeuttaa kaasulaitoksen säännöstelemään ompelijain ammattimaisen kaasunkulutuksen myöntämällä heille 0.5 m³ lisäkaasua vuorokautta kohden; sekä

pyytää lääkintöhallitukselta lausuntoa lääkärin, hammaslääkärin ja hammasteknikkojen kaasunkulutuksen säännöstelystä, huomioonottaen heidän kaasunkulutuksestaan hankitut kulutusnumerot, sekä sen jälkeen antaa ohjeita kaasunkulutuksen säännöstelystä.

Lisäksi kaasulaitos oikeutettiin ⁹⁾ sanomalehti-ilmoituksin tiedoittamaan yleisölle seuraava:

1) Kaasua ei voida siirtää mittarinlukemakaudesta toiseen. Säästöön jäänyt kaasumäärä on menetetty samalla kuin mittari luetaan.

2) Kahden mittarinlukemisen väli on, mikäli mahdollista, kaksi kuukautta. Koska tätä käytännössä ei aina voida toteuttaa ja koska voi sattua, että mittari luetaan aikaisemmin, niin menetellään siten, ettei kaasulaitos ollenkaan ota huomioon mittarinlukua, joka tapahtuu lyhyemmän ajan kuluttua kuin 45 vuorokautta edellisen mittarinluvun jälkeen. Tällöin siirtyy koko kulutettu kaasumäärä seuraavaan lukemakauteen. Jos mittarinlukemisien väli on 45 vuorokautta tai pidempi aika, katsotaan lukeminen normaaliksi ja mahdollisesti säästettyä kaasua ei enää voida siirtää seuraavaan lukemakauteen.

Kaasulaitos oikeutettiin ¹⁰⁾ kertomusvuoden heinä-, elo- ja syyskuun aikana myöntämään enintään 9 m³ lisäkaasua henkilöä kohden niille asiasta kirjallisen ilmoituksen tehneille kaasunkuluttajille, jotka käyttivät kaasua marjojen, vihannesten y.m. säilöntään. Päätös päätettiin aikanaan alistaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että yksityistalouksissa saatiin kertomusvuoden joulukuun 20 ja 31 p:n välisenä aikana ilman lisämaksua käyttää neljän päivän kaasumäärä kaupunginvaltuuston tammikuun 28 p:nä 1942 tekemässä päätöksessä ¹²⁾ mainitun kaasumäärän lisäksi. Kaasulaitosta päätettiin samalla kehoittaa huomauttamaan kuluttajille, että kyseisen kaasun käytön tulisi alkaa jo hyvissä ajoin ennen joulupyhiä ja siten jakaantua pidemmälle ajanjaksolle. Päätös päätettiin aikanaan alistaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaasulaitteiden asentaminen. Teknillinen johtaja A. E. Moring valtuutettiin ¹³⁾ ratkaisemaan kaasulaitteiden asentamista koskevat asiat.

Kaasulaitteiden asentamiseen päätettiin 179 tapauksessa suostua.

¹⁾ Khs 8 p. huhtik. 665 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 1 628 §. — ³⁾ S:n 24 p. maalisk. 615 §. — ⁴⁾ Khs jsto 21 p. huhtik. 3 440 §. — ⁵⁾ Khs 13 p. toukok. 870 § ja 22 p. kesäk. 1 115 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. helmik. 229 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 646 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. lokak. 1 648 § ja 11 p. marrask. 1 891 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. helmik. 418 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. heinäk. 1 250 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 077 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 59. — ¹³⁾ Khs jsto 18 p. maalisk. 3 317 §.

Metaanikaasuttimien asentaminen autoihin. Metaanikaasuttimien asentamiseksi yhteen henkilö-, kahteen kuorma- ja yhteen pakettiautoonsa kaasulaitos oikeutettiin käyttämään 40 480 mk ¹⁾ jakelumäärärahastaan Korjaukset ja muut kustannukset, enintään 25 000 mk ²⁾ yhteisiin sekalaismenoihinsa kuuluvasta määrärahasta Työkalujen ja kaluston hankinta sekä 45 000 mk ³⁾ pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kaasulaitos sisältyvistä käyttövarjoistaan.

Eräiden laitteiden osto. Gasaccumulator nimiseltä toiminimeltä päätettiin ⁴⁾ ostaa neljä kaasusäiliötä yhteensä 7 800 mk:n kauppahinnoin, mihin ei sisältynyt liikevaihtoveroa, ollen kauppahinnan määrä merkittävä rasittamaan kaupunginhallituksen tiliä Auto-kulut.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä teknillisten laitosten hallituksen toimenpiteen ostaa kaksi tislaukskolonnia bensoolituotteiden hienotislausta varten sekä myöntää tarkoitukseen ennakolta kaupunginkassasta 250 000 mk.

Käytöstä poistettujen kaasulyhtypylväiden luovuttaminen vastikemetalliksi. Kaasulaitos oikeutettiin ⁶⁾ käyttämään vastikemetallina ja poistamaan kalustoluettelosta sähkövalaistuksen käytäntöönottamisen vuoksi tarpeettomiksi käyneet kaasulyhtypylväät sekä tällöin hyvittämään katuvalaistustiliä käyvän romuhinnan mukaisesti.

Kaasuntuotannon turvaaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa kaasulaitosta harkitsemaan puun, turvehiilen tai turpeen käyttömahdollisuuksia kaasun valmistuksessa ja laatimaan suunnitelmat niistä toimenpiteistä, joihin asian johdosta olisi ryhdyttävä sekä saattamaan asianomaisten kaasunkuluttajain tietoon kansanhuoltoministeriön antaman kehoituksen, että kyseisten kuluttajain tulisi viipymättä ja viimeistään kesäkuun 1 p:nä 1944 hankkia käytettäväkseen puu- tai turvekaasugeneraattorit tahi varalaitteet kiinteän kotimaisen polttoaineen käyttöä varten.

Siirtomäärärahan käyttö. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ esittää kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle, että saataisiin aloittaa pääputkiverkon laajennus- ja uusimistyöt, joita varten oli merkitty määräraha pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kaasulaitos.

Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ⁸⁾ käyttämään saman luvun siirtomäärärahoja Kaasumittarien osto, 800 000 mk, ja 4 kpl viistokammiouneja, 21 000 000 mk.

Kaasujohdon asentaminen Lönnrotinkatuun. Uuden kaasujohdon asentamista varten Hietalahden- ja Köydenpunojankadun väliseen Lönnrotinkadun osaan kaupunginhallitus entisen määrän lisäksi myönsi ⁹⁾ vielä 16 000 mk v:n 1942 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kaasulaitos sisältyvistä käyttövarjoistaan.

Kaasupainejohtojen laajentaminen. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ¹⁰⁾ käyttämään ennakolta kaupunginkassasta 250 000 mk kiertopainejohdon asentamista varten Kaivokatuun Sokos oy:n uudisrakennuksen kohdalle.

Edelleen kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen 1 600 000 mk:n suuruisen määrärahan merkitsemisestä v:n 1944 talousarvioon eräitä teknillisten laitosten hallituksen esittämiä kaasupainejohtojen laajennustöitä varten sekä että siitä saataisiin käyttää edellä mainitut 250 000 mk jo kertomusvuonna.

Kahden viistokammioonin korjaaminen. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ¹¹⁾ käyttämään ennakolta kaupunginkassasta 700 000 mk kaasulaitoksen kahden viistokammioonin korjaamiseen ja kaupunginvaltuustolle päätettiin aikanaan tehdä esitys 2 800 000 mk:n määrärahan merkitsemisestä kyseistä työtä varten v:n 1944 talousarvioon ja sen ensiksi mainitun määrärahan suuruisen osan käyttämisestä jo kertomusvuonna.

Uuden kaasupumpun osto. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ sallia käyttää ennakolta kaupunginkassasta 160 000 mk uuden kaasupumpun ostoon kaasulaitokselle sekä aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen 800 000 mk:n määrärahan merkitsemiseksi tätä varten v:n 1944 talousarvioon ja teknillisten laitosten hallituksen oikeuttamisesta käyttämään siitä ensiksi mainitun määrän jo kertomusvuonna.

Hälytyssireenin asentaminen kaasulaitoksen alueelle. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kehoittaa väestönsuojelulautakuntaa asennuttamaan hälytyssireenin kaasulaitoksen alu-

¹⁾ Khs 28 p. tammik. 199 §. — ²⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 209 §. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 1 742 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 220 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. elok. 1 318 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 1 771 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 032 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. tammik. 175 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. helmik. 344 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. elok. 1 329 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. elok. 1 330 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. elok. 1 331 §. — ¹³⁾ S:n 25 p. helmik. 393 §.

eelle Sörnäisiin sekä myöntää tähän tarkoitukseen 30 000 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Tapahtunut varkausrikos. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi Turun hovioikeuden päätös kaasulaitoksen Sörnäisten satamassa olevassa koksivarastossa v. 1941—42 tapahtunutta varkautta koskevassa asiassa.

S ä h k ö l a i t o s

Viranhaltijat. Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin päätettiin myöntää toimistoapulaiselle K. M. Lundbergille ²⁾ v:n 1944 tammikuun 1 p:stä maaliskuun 31 p:ään ja mittarinlukija B. V. Suhoselle ³⁾ kertomusvuoden kesäkuun 15 p:stä lokakuun 31 p:ään.

Propagandainsinööri S. R. Schalinille myönnettiin ⁴⁾ osallistumista varten Helsingin ruotsalaisen rovastikunnan maallikkoedustajan varamiehenä lokakuun 1—31 p:nä Turussa pidettävään yleiseen kirkolliskokoukseen virkavapautta oikeuksin nostaa täydet palkkaetunsa.

Hyväksyen sähkölaitoksen esityksen palkan maksamisesta laitoksen palveluksessa edelleen oleville, eläkettä nauttiville johtomestari A. F. Johanssonille ja asemapäivystäjä S. S. Rautiolle kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ huomauttaa, että yleisenä periaatteena kyseisenlaisissa tapauksissa oli pidettävä, etteivät asianomaisten kokonaistulot, eläke-edut mukaanluettuina, saaneet nousta suuremmiksi kuin mitä asianomaisille olisi kuulunut siinä tapauksessa, että he edelleenkin olisivat olleet entisten virkainsa vakinaisina haltijoina.

Seuraavat viranhaltijat oikeutettiin säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa: konemestari A. I. Holmberg ⁶⁾ helmikuun 17 p:ään 1944 ja konemestari K. W. T. Condu ⁷⁾ huhtikuun 5 p:ään 1944, asemamestari G. A. Lemström ⁸⁾ kesäkuun 15 p:ään 1944 sekä johtomestari A. J. Sinisalo ⁹⁾, asemapäivystäjä M. A. Pynnä ¹⁰⁾ ja konemestari E. F. Hagman ¹¹⁾ ja M. Touko ¹²⁾ heinäkuun 1 p:ään 1944.

Propagandainsinööri S. R. Schalin ¹²⁾, toinen johtomestari L. I. Virta ¹³⁾ ja päälaskuttaja A. A. Liuksiala ¹⁴⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutoimia vastaavasti v:n 1945 loppuun, kertomusvuoden syyskuun 13 p:stä joulukuun 23 p:ään ja v:n 1944 loppuun.

Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ¹⁵⁾ panemaan täytäntöön päätöksensä sähkölaitoksen ylimääräisen toimistoapulaisen E. Nymanin oikeuttamisesta hoitamaan sivutointa.

Apulaisjohtaja R. F. W. Lindbohm ¹⁶⁾, laskuttaja E. Juslin ¹⁶⁾, toimistoapulaiset A. Horsti ¹⁷⁾ V. Juslin ¹⁶⁾, B. Larsson ¹⁷⁾, A. H. Olin ¹⁶⁾, T.-M. Palomäki ¹⁶⁾, T. Petäjänieniemi ¹⁷⁾ ja M. I. Ström ¹⁶⁾, mittarinlukija W. Björkell ¹⁷⁾, rahastajat J. H. Heinonen ¹⁸⁾, F. Salminen ¹⁷⁾ ja P. Wallenius ¹⁷⁾, asemapäivystäjät A. Häggqvist ¹⁶⁾ ja E. O. Joivio ¹⁶⁾, konemestari E. W. Rautio ¹⁹⁾ ja vastuunalainen lämmittäjä E. E. Saastamoinen ¹⁹⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1944 loppuun.

Tilinpäätös. Sähkölaitokselle myönnettiin ²⁰⁾ helmikuun 10 p:ään saakka lykkäystä v:n 1942 tilinpäätöksensä laatimisen suhteen.

Raitiotievirran hinta. Kaupunginhallitus päätti ²¹⁾ vahvistaa raitiotievirran hinnan v:ksi 1942 1 041 mk:ksi kWh:lta.

Sekundaenergian myynti. Teknillisten laitosten hallitus oli alistanut kaupunginhallituksen tutkittavaksi päätöksensä, että sähkölaitos niinä vuorokauden- ja vuodenaikoina, jolloin laitos katsoo haitatta ja ilman lisäpääomasijoituksia voivansa sen tehdä, saa jakelualueellaan myydä sekundaenergiaa, jolla ymmärretään energiaa, jonka anto ilman irtisanomista heti voidaan keskeyttää; että sekundaenergiaa myydään pääasiallisesti 5 kv:n johtoverkostosta 5 kv:n mittauksella; sekä että sähkölaitos toistaiseksi perii kulutusmaksuna tästä energiasta 40 p kWh:lta. Päätöksen johdosta kaupunginhallituksella ei ollut ²²⁾ muuta huomauttamista kuin että sekundaenergiaa olisi erikoistapauksissa sähkölaitoksen harkinnan mukaisesti luovutettava myös huonelämmitykseen.

¹⁾ Khs 14 p. tammik. 90 §. — ²⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 063 §. — ³⁾ S:n 8 p. huhtik. 664 § ja 17 p. kesäk. 1 078 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. syysk. 1 610 § ja 7 p. lokak. 1 644 §. — ⁵⁾ Khs jsto 27 p. toukok. 3 570 §. — ⁶⁾ Khs 21 p. tammik. 173 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. tammik. 172 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 033 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. huhtik. 647 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. kesäk. 1 077 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. heinäk. 1 160 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 187 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. syysk. 1 451 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. tammik. 39 §. — ¹⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 1 159 §. — ¹⁶⁾ Khs jsto 23 p. jouluk. 4 348 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. tammik. 3 017 §. — ¹⁸⁾ S:n 4 p. marrask. 4 127 §. — ¹⁹⁾ S:n 2 p. jouluk. 4 242 §. — ²⁰⁾ Khs 4 p. helmik. 229 §. — ²¹⁾ S:n 4 p. helmik. 242 §. — ²²⁾ S:n 9 p. syysk. 1 448 §.

Vakuutukset. Sähkölaitoksen kiinteä ja irtain omaisuus päätettiin ¹⁾ palo- ja sota-vakuuttaa täydestä arvostaan toistaiseksi vuodeksi kerrallaan.

Eräiden vahingonkorvausten suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kaupunki ottaa vastatakseen niistä 1 874: 20 mk:n suuruisista vahingoista kokonaisuudessaan, jotka kaupungille oli aiheutunut sähkölaitoksen asentajain F. Järvisen, H. Lehtisen, K. Saarelan ja A. Viitasaaren virhekytkennästä Inarintie n:o 7:n talojohdossa.

Kansanhuoltoministeriön pakko-ottamalle Dagmar nimiselle alukselle, joka kuljetti Helsinkiin Saksasta tullutta hiililastia, josta 1 009 750 kg kuului sähkölaitokselle, aiheutuneista jäävaurioista päätettiin ³⁾ sähkölaitoksen osalta suorittaa 97 036: 95 mk:n korvaus kansanhuoltoministeriölle, joka jo oli suorittanut asianomaiselle varustamolle koko korvausmäärän.

Suvilahden työpajassa tapahtunut varkaus. Teknillisten laitosten hallituksen päätös, ettei sähkölaitoksen ilmoitus Suvilahden työpajassa tapahtuneesta kupari- ja messinki-puolivalmistevarkaudesta antanut aihetta toimenpiteisiin, päätettiin ⁴⁾ hyväksyä.

Kruununhaan ala-asema. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti suostuneensa kaupunginhallituksen Kruununhaan ala-aseman rakennustöiden suorittamista koskevaan anomukseen oikeuttaen kaupungin kyseisellä työmaalla pitämään samanaikaisesti yhteensä enintään 20 mies- ja naistyöntekijää seuraavin ehdoin: kunnan työvoimapäälliköllä on oikeus harkintansa mukaan tarpeen vaatiessa määrätä mainitulla työmaalla oleva työvelvollinen työvoima työvelvollisuuslakia soveltaen tilapäisesti muuhun ajankohtaisesti tärkeämpään työhön; sekä mainitulla työmaalla on käytettävä kaupungin rakennustoimiston vakinaista työvoimaa. Ilmoitus merkittiin ⁵⁾ tiedoksi ja sittemmin hyväksyttiin ⁶⁾ n:oilla 30—34 merkityt Kruununhaan ala-aseman laajennuspiirustukset.

Salmisaaren voima-asema. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön maaliskuun 18 p:nä hyväksyneen kaupunginhallituksen tekemän anomuksen ⁸⁾ työvoimaluvan saamisesta voima-aseman rakentamiseen Salmisaareen sekä oikeuttaneen kaupungin tällä työmaalla samanaikaisesti pitämään yhteensä enintään 100 mies- ja naistyöntekijää ehdoin:

että kunnan työvoimapäälliköllä oli oikeus harkintansa mukaisesti tarvittaessa määrätä tällä työmaalla oleva työvelvollinen työvoima työvelvollisuuslakia soveltaen tilapäisesti muuhun, ajankohtaisesti tärkeämpään työhön;

että tällä työmaalla sai käyttää ainoastaan Helsingin kaupungin palveluksessa jo olevaa työvoimaa siirtäen sitä tänne muilta kaupungin työmailta; sekä

että kyseinen lupa ei oikeuttanut säännösteltyjen rakennustarvikkeiden hankintaan, vaan oli niiden ostoon oikeuttava lupa erikseen annettava ministeriön rakennusasiain osastolta.

Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ⁹⁾ tilaamaan kaupunginvaltuuston päättäjä ¹⁰⁾ turbogeneraattori Salmisaaren voima-asemalle A. G. Vormals Skodawerke in Pilsen nimiseltä toiminimeltä sen tekemän tarjouksen mukaisesti ja ehdoin, että tilaus oli kaupunkia sitova vasta sen jälkeen kun oli saatu vientilupa Saksasta.

Muunto- ja kytkinasemat y.m. Pääluokan tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahasta Johtoverkosto ja jakelulaitteet myönnettiin muunto-aseman järjestämiseksi Sokos oy:n taloon 175 000 mk ¹¹⁾, Lämmittäjänkadulle 175 000 mk ¹²⁾, Siltavuorenrannalle 160 000 mk ¹³⁾ ja Kuortaneentielle 110 000 mk ¹⁴⁾ sekä kytkinaseman järjestämiseksi Arabian tehtaalle 90 000 mk ¹⁵⁾ ynnä 5 kV:n kaapelia varten Siltasaarenrantaan 100 000 mk ¹⁶⁾.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä ¹⁷⁾ teknillisen johtajan toimenpiteen asian kiireellisyysteen katsoen antaa kaupunginhallituksen puolesta maistraatille puoltavan lausunnon sähkölaitoksen anomuksesta saada kuljettaa suuri muuntaja Oy. Strömberg ab:n tehtaalta Pitäjänmäeltä Kampin ala-asemalle, edellyttäen, että kuljetuksesta kaduille, silloille ja kaduissa oleville johdoille mahdollisesti aiheutuvat vahingot korvattiin.

Työntekijäin pukeutumis- ja ruokailuhuonerakennuksen rakentaminen Sörnäisten ala-asemalle. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle päätettiin ¹⁸⁾ tehdä esitys

¹⁾ Khs 1 p. huhtik. 646 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 796 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 1 082 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. huhtik. 745 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 1 054 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. syysk. 1 410 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 645 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. tammik. 174 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. heinäk. 1 254 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 60. — ¹¹⁾ Khs 4 p. maalisk. 483 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. elck. 1 332 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. syysk. 1 609 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. tammik. 176 §.

Sörnäisten ala-asemalle rakennettavan työntekijäin pukeutumis- ja ruokailuhuonerakennuksen rakennustyön aloittamisesta, jota varten tarvittavat varat oli merkitty pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos momentille Rakennukset.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadittamaan kyseisen rakennuksen piirustukset.

Humalistonkadun ja Mannerheimintien kulmauksen pienjänniteverkon vahvistamiseen kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää 175 000 mk pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahadista Johtoverkosto ja jakelulaitteet.

Katuvalaistus. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntä teknillisten laitosten hallituksen esitykseen sähkövalaistuksen järjestämisestä Ludviginkadulle sekä oikeuttaa sähkölaitoksen mainittuun tarkoitukseen käyttämään 5 000 mk siitä 580 000 mk:n suuruisesta määrärahadista, jonka kaupunginhallitus aikaisemmin oli myöntänyt erinäisten katuosuuksien sähkövalaistustöitä varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä sähkölaitoksen esityksen sähkövalaistuslaitteiden asentamisesta erälle kadulle sekä tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen päätöksensä hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa sähkölaitosta asennuttamaan sähkövalaistuksen n.s. Linnanrannan laiturille maakaapelia ja kolmea rautapylvästä käyttäen, huomioonottaen lisäksi, että laituria käytävillä aluksilla oli mahdollisuus saada sähkövirtaa; tarkoitukseen myönnettiin 45 000 mk pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Viimeksi mainituista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 9 000 mk valaistuksen järjestämiseksi Verkkosaaren laiturille.

Siirtomäärärahan käyttö. Sähkölaitos oikeutettiin ⁷⁾ käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Sähkölaitos siirtomäärärahoja Koneisto, Johtoverkosto ja jakelulaitteet, Katuvalaistuslaitteet sekä Talajohtotyöt.

Erään kivihillierän kaupphinnan suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa sähkölaitoksen maksamaan Lohjan Kalkkitehdas oy:lle sen keväällä 1942 sähkölaitokselle toimittaman kivihillierän 767 tonnin suuruisen osan vielä maksamattoman kaupphinnan laskettuna 739:70 mk:n mukaisesti tonnilta samoin kuin suorittamaan 670:79 mk:n mukaisesti tonnilta jo maksetulta 1 230 tonnin kivihillimäärältä mittatappiosta johtuvaa lisämaksua edellä mainittujen tonninhintain välisen erotuksen, yhteensä 1 445 109:05 mk.

Halkojen myynti. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että sähkölaitoksen varastosta v. 1942 pienkuluttajille luovutettujen halkojen myynnistä alle omakustannushintain syntynyt 497 432:25 mk:n tappio vähennettynä niillä 9 984 mk:lla, jotka kansanhuoltotoimisto asiassa antamassaan tilityksessä jo oli laskenut sähkölaitoksen hyväksi, jätetään rasittamaan kansanhuoltotoimiston halkojenmyyntitiliä.

16. Muut asiat

Kööpenhaminan kaupungin 500-vuotispäivä. Kööpenhaminan kaupungille päätettiin ¹⁰⁾ sen 500-vuotispäivän johdosta lähettää taidelasimalja ynnä onnittelesähkösanoma.

Edellä mainitun johdosta saapunut kiitoskirjelmä merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Naantalın kaupungin 500-vuotispäivä. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ yleisistä käyttövaroistaan myöntää lehtori J. Finnborgille yhteensä 21 753 mk niiden laskujen maksamista varten, jotka olivat aiheutuneet kaupunginvaltuuston Naantalın kaupungille sen 500-vuotispäivän johdosta lahjoittamien kaupungin luostarikirkon ovien rakentamisesta.

Helsingin valloituksen 25-vuotispäivä. Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi Helsingin valloituksen 25-vuotispäivän johdosta kaupungin puolesta kreivi R. von der Goltzille lähetetty tervehdyssähkösanoma samoin kuin siihen saapunut vastaus.

¹⁾ Khs 4 p. maalisk. 481 §. — ²⁾ S:n 9 p. syysk. 1 444 §. — ³⁾ S:n 4 p. helmik. 244 §. —

⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 1 892 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 208 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. marrask. 1 855 §. —

⁷⁾ S:n 21 p. tammik. 176 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. helmik. 377 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. helmik. 259 §. —

¹⁰⁾ S:n 14 p. lokak. 1 691 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. lokak. 1 758 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. kesäk. 962 § ja 16 p. syysk. 1 496 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. huhtik. 719 §.